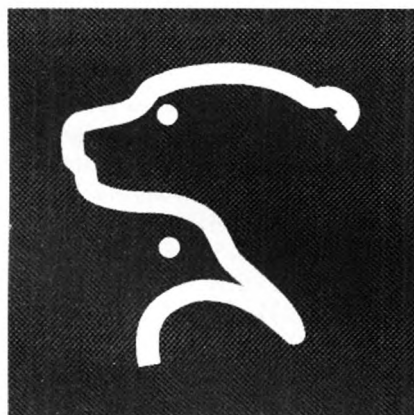

**XXIX MIĘDZYNARODOWE SYMPOZJUM
POLARNE (KRAKÓW, 19–21 WRZEŚNIA 2003)**

**29th International Polar Symposium (Kraków,
Poland, 19–21 September 2003)**

(proj. D. Konieczkowska)

Tradycją już jest, że każdego roku w Polsce odbywają się sympozja naukowe dotyczące badań prowadzonych w rejonach polarnych. Tegoroczne, XXIX Międzynarodowe Sympozjum Polarne miało miejsce w Krakowie i zostało zorganizowane przez Zakład Badań i Dokumentacji Polarnej im. Prof. Z. Czepego Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Współorganizatorami byli: Komitet Badań Polarnych Polskiej Akademii Nauk oraz Klub Polarny Polskiego Towarzystwa Geograficznego. Hasło

przewodnie Sympozjum brzmiało: „Funkcjonowanie ekosystemów polarnych na tle globalnych zmian środowiska”.

Zorganizowane w krakowskim ośrodku botanicznym XXIX Sympozjum polarne zbiegło się z ważnymi rocznicami – 220-leciem istnienia Ogródo Botanicznego i 90-leciem Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego.

W Sympozjum uczestniczyło ponad 150 osób, wśród nich naukowcy zajmujący się profesjonalnie problematyką polarną, członkowie Klubu Polarnego PTG i sympatycy polarystyki (Fot. 1).

Patronat nad Sympozjum objął rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. dr hab. Franciszek Ziejka. Gośćmi honorowymi byli: prymas Polski ksiądz kardynał Józef Glemp, prorektor Uniwersytetu Jagiellońskiego ds. badań i współpracy międzynarodowej prof. dr hab. Maria Nowakowska, honorowy przewodniczący Komitetu Badań Polarnych prof. dr hab. Krzysztof Birkenmajer, ambasador RP w Chile i Boliwii (1991–96) prof. dr hab. Zdzisław J. Ryn, dyrektor Instytutu Botaniki UJ prof. dr hab. Adam Zajac oraz dyrektor Ogródo Botanicznego UJ prof. dr hab. Bogdan Zemanek.

Podczas inauguracji, która odbyła się w dniu 19 września w auli Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego, uczestników Sympozjum powitały: przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego prof. dr hab. Maria Olech oraz prof. Maria Nowakowska. W trakcie sesji plenarnej zebrani w auli goście wysłuchali trzech referatów. Prof. dr hab. Andrzej Kostrzewski przedstawił stan badań współczesnych geosystemów Spitsbergenu w warunkach globalnych zmian klimatu i narastającej antropopresji, prof. Maria Olech przedstawiła zakres badań antarktycznych w programie naukowym Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, a prof. dr hab. Aleksander Guterch omówił cele, zadania i przedsięwzięcia badawcze związane z IV Międzynarodowym Rokiem Polarnym.

Dalsze spotkania, w trzech sekcjach: Nauk Biologicznych, Nauk o Ziemi oraz Polarnych Nauk Humanistycznych i Społecznych, odbywały się w salach Instytutu Botaniki UJ. W trakcie całego Sympozjum w sumie wygłoszono blisko czterdzieści referatów oraz zaprezentowano kilkadziesiąt posterów.

W ramach sekcji Nauk Biologicznych przedstawiono referaty dotyczące: zmienności struktury przetrzonnej, pokrycia i stanu biomasy *Deschampsia antarctica* w rejonie Zatoki Admiralicji (Szetlandy Południowe, Antarktyka), sedimentacji Tanaidacea (Malacostraca) w rejonie dwóch fiordów: Zatoki Admiralicji (Antarktyka) i Kongsfjorden (Arktyka), bo-

Fot. 1. Uczestnicy XXIX Międzynarodowego Sympozjum Polarnego „Funkcjonowanie ekosystemów polarnych na tle globalnych zmian środowiska” przed Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego (fot. S. Nowak).

Phot. 1. The participants of the 29th International Polar Symposium „The Functioning of Polar Ecosystems as Viewed Against Global Environmental Changes” in front of the Collegium Novum of the Jagiellonian University (phot. S. Nowak).

gactwa gatunkowego antarktycznego fiordu na przykładzie bentosu Zatoki Admiralicji, uwalniania związków biogenych z guana pingwinię, nowych i rzadkich gatunków rodzaju *Cladonia* (grzyby zlichenizowane) w rejonie Spitsbergenu, radiometrycznej analizy roślinności tundry arktycznej oraz sekwencji markerów mikologicznych dla *Dryas octopetala* wzdłuż transektu Jamał – Ural Południowy.

Najwięcej referatów wygłoszono w sekcji Nauk o Ziemi. W tym bloku tematycznym zaprezentowanych zostało ponad dwadzieścia prac. Przedstawiono referaty dotyczące między innymi: struktury skorupy ziemskiej pomiędzy Wyspą Elephant i Zatoką Marguerite (Antarktyka), struktury skorupy ziemskiej wzdłuż profilu głębokich sondowań sejsmicznych od Głębi Molloya do Ziemi Północno-Wschodniej (Spitsbergen), profilowania geomagnetycznego w rejonie Hornsundu (Spitsbergen), implikacji morfoklimatycznych sezonów zimowych w rejonie Wyspy Króla Jerzego (Antarktyka), późno czwartorzędowej historii Morza Pechora (Arktyka), mineralnych osadów mezozoicznych w rejonie Svalbardu, hydrologii wybranych ekosystemów Spitsbergenu, cyrkulacji wód w rejonie mórz nordyckich, meteorologicznych uwa-

runkowań ablacji Lodowca Scotta (Spitsbergen) w sezonie letnim 2001, struktury bilansu masy Lodowca Waldemara na tle lodowców Svalbardu w latach 1996–2002, zmian fizycznych właściwości powierzchni lodowca a zmienności albedo w okresie ablacyjnym 2002 na przykładzie Lodowca Waldemara (Spitsbergen), dynamiki strefy brzegowej południowo-wschodniej Islandii i jej związku z procesami glacialnymi, wpływu wybuchów wulkanów na temperaturę powietrza na Antarktydzie, modelowej analizy wpływu szczeliny na albedo lodowca.

Podczas obrad w sekcji Polarnych Nauk Humanistycznych i Społecznych poruszono między innymi zagadnienia dotyczące archeologicznych badań w rejonie północno-wschodniej Syberii, relacji norwesko-rosyjskich na archipelagu Svalbard oraz statusu prawnego meteorytów znajdujących na obszarach polarnych.

Nadesłane na Sympozjum prace wydrukowane zostały w angielskiej i polskiej wersji językowej w specjalnym tomie pt.: *The Functioning of Polar Ecosystems as Viewed Against Global Environmental Changes* (nakładem Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2003).

Specjalnym punktem programu Sympozjum był pokaz filmów o tematyce polarnej autorstwa niedawno zmarłego przyrodnika i polarnika, Ryszarda Wyrzykowskiego.

Zgodnie z tradycją odbyło się walne zebranie Klubu Polarnego Polskiego Towarzystwa Geograficznego, na którym m.in. omawiano sprawy aktualne i przyjęto nowych członków Klubu. Odbyło się również zebranie poszerzonego Prezydium Komitetu Badań Polarnych Polskiej Akademii Nauk.

Pierwszego dnia Sympozjum zorganizowano wieczorem spotkanie towarzyskie w szklarniach Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, przy świecach i pośród egzotycznych roślin. Ostatniego dnia zainteresowani uczestnicy Sympozjum mogli uczestniczyć w wycieczkach do Kopalni Soli w Wieliczce i do Ojcowskiego Parku Narodowego oraz w zwiedzaniu zabytków Krakowa.

Kolejne Sympozjum Polarne odbędzie się we wrześniu 2004 roku w Gdyni i zostanie zorganizowane przy współdziałaniu Akademii Morskiej.

Piotr OSYCZKA